

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

31.5.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim Gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.
Gereėini saygularıyla arz ederim.

Keziban KONUKCU KOK
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŐKANLIĐI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, ÇalıŐma ve Sosyal İŐler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 16-11-2023	Esas No: 2/1766

T.B.M.M.
KANUNLAR VE KARARLAR PISK LIGI
10 KASIM 2023

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR PISK LIGI
10 Kasım 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
10 Kasım 2023
No: 1322275

GEREKÇE

Bilindiği üzere emeklilikte yaşa takılanlarla (EYT) ilgili düzenlemeleri içeren Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 03.03.2023 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, yapılan düzenleme ile de Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na geçici madde eklenerek kanunun yürürlük tarihinden sonra aylık bağlanması talebinde bulunanlardan yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar, söz konusu hükümlerde yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık veya emekli aylığından yararlanacaktır hükmü yer almıştır. EYT çalışmasının kapalı kapılar ardında sürmesi, EYT konusunu adil, dayanışmacı ve eşitlikçi bir yaklaşımla ele alan sendika ve STK’lerin sürece dahil edilmemesi, demokratik katılım mekanizmasının işletilmemesi nedeniyle emekliler arasında hak ve yükümlülükte hukuksal eşitlik sağlanamamış, “EYT’deki adaletsizlik çözüldü” sloganıyla 3 Mart 2023 tarihinde yapılan düzenleme mağduriyetleri gidermemiş, aksine artırmıştır. Öyle ki; 2023 yılında yeniden düzenlenen EYT yasası tüm çalışanlar için adil bir emeklilik düzenlemesi yerine sadece 8 Eylül 1999 tarihi öncesi işe başlayan çalışanları kapsayan bir düzenleme olarak hayata geçmiştir. Çalışanlar arasında var olan kademeyi kaldırarak, aynı yaşta ve hatta daha fazla prime sahip 2000 sonrası girişlileri daha fazla çalışmaya mahkûm eden ve Anayasanın 10. Maddesinin eşitlik ilkesiyle bağdaşmayan bu düzenleme nedeniyle 1 gün, 1 ay, 1 yıl veya birkaç yıl sonra işe giren ve hatta benzerlerinden daha fazla prim günü bulunanların emekliliğe ulaşmalarında erkeklerde 17 yıl ve kadınlarda 20 yıl gibi devasa bir fark oluşmuştur. Sosyal güvenlik sistemi içerisinde önemli bir eşitsizliğe neden olunan bu durum ile 08/09/1999 tarihinden sonra işe başlayan 14 milyon çalışan ve aileleri bu yasa kapsamında mağdur edilmişlerdir.

Demokratik sosyal bir hukuk devletinde bir gün, bir ay, bir veya birkaç yıl arayla bir hakka erişim için 15-20 yıl civarında fark yaratılamaz. Bu Anayasanın eşitlik ve sosyal devlet ilkesinin açıkça ihlalidir. Öyle ki; 2001 senesinde Anayasa Mahkemesi 1 günlük sigortalılık farkının emeklilik yaşında 2 sene olarak fark etmesine bile izin vermediği mütalaasında; “sosyal devlet anlayışında; sosyal güvenlik sisteminde yapılan değişikliklerin hukuk devletinde olması gereken hukuk güvenliğini zedelemeyecek biçimde adil, makul ve ölçülü olması zorunludur.” kararı ile sosyal güvenlik kuruluşlarının, çalışanların geleceğine ilişkin güvenini sağlamak durumunda olduğunu ve bunun sağlanamadığı takdirde sosyal güvenlik kavramından da bahsedilemeyeceğini belirtmiştir.

7438 Sayılı EYT yasası Anayasanın Eşit Yurttaşlık ve Sosyal Hukuk Devleti ilkelerini ihlal etmekte olup Anayasaya aykırıdır. Çalışanların bir gün yüzünden dahi 17-20 yıl sonra emekli olması kabul edilemez bir adaletsizliktir. Bu Anayasanın eşitlik ve adalet ilkelerinin de ihlalidir. Teklifimiz ile, EYT kapsamında 9 Eylül 1999 ve sonrası çalışmaya başlayan milyonlarca yurttaşımızın karşı karşıya kaldığı ayrımcılık, adaletsizlik ve hukuksuzluğun ortadan kaldırılarak tüm emekliler arasında hak ve yükümlülükte hukuksal eşitliğin sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde teklifi ile 08.09.1999 tarihinden sonra sigorta başlangıcı olup iş hayatına başlayan çalışanların emekliliğe hak kazanacakları yaş ve prim koşullarının yeniden düzenlenmesi ile 09.09.1999 tarihi öncesi ile sonrası arasında emeklilik hakkının kazanılması sırasında oluşan eşitsizliğin azaltılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 95 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “geçici 205 inci maddesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile bu Kanunun geçici 9 uncu maddesi” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.